

A marxizmus tekintélye a Veszprémi Vegyipari Egyetemen

Egy idézettel kezdeném. Bizonyítva azt is, hogy ebben a szakágban a fejlődés generális mivolta. Az ország „felújítása”, a formálása nemcsak ipari ügy, hanem mezőgazdasági ügy, hanem az értelem és érzelmek ügye. S majd a továbbiakban bizonyítva azt is, hogy ez a hallatlan egységes, tartalmában és mélyében egységes fejlődés nem áll el a felsőoktatás és a marxizmus kapcsolatánál se. Az idézet így a következőképpen szól:

A szocialista értelmiség megemlékezése megköveteli, hogy a Veszprémi Vegyipari és a Keszthelyi Mezőgazdasági Egyetemen előtérbe kerüljön a hallgatók ideológiai, világnézeti nevelése. Ennek érdekében tovább kell tartani a tanári kar eszmei, politikai képzését is. A marxizmus tekintélyének növelése mellett biztosítani kell a szakmai oktatás és nevelés egységének megtartását. Ezért lehetővé kell tenni, hogy a tanárok egy része a marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemen képezze magát.

Eddig az idézet, amely a megalapított pártbizottság hároméves művelési tervéből való. Alapvető meghatározások. Mert nem olyan egyszerű dolog a marxizmus tekintélyének egyetemen oktatásában, hiszen nem arról van szó, hogy a szakmáikat professzorok marxista professzorok legyenek, de marxizmus-Leninizmust értsék, érthessék, magukénak vallják, és a tudományt, ezt a világnézetet, beleépítsék szakmáikba. Ez a látszatoké nem sokat ér, tarthatatlan is. A látszatoké építeni lehet könnyű utoljára annak a közmondásbeli kutyának, mint a valótlant. A látszatoké felületesség is, bizonytalanság is, szertümből és a munkáját.

Évekkel ezelőtt az egyetemi oktatók számára az oktatás formájában szinte csak annyi változás volt a marxizmushoz, mint egyen a hentes — megszokásból, de legfőképpen pedig az üzemi egyensúly miatt — a hűszigetítés is. A mechanikus volt, azaz dolog. Ha valaki évekkel ezelőtt, de még két éve is figyelmen kívül hagyta valamelyik oktatásból valamelyik egyetemi előadását, észrevette, hogy marxizmus „kilóg” az előadásból. Benne van, mert úgy „illik”. Az előadó minden különösebb átgondolással nélkül kétszer, ad hoc módon szólt Leninről, esetleg a munkaszocializmusról és a sztálini ötvenes tervről. S ezzel az előadó, mintegy „nyitányt” a lelkiismeretén, róttát tartozását a marxizmus szemben.

Az igazsághoz híven mondván, sem is igen lehetett ez másként. A tanárok túlnyomó többsége a forrás előtt, esetleg a háború utáni végzetes tanulmányait. Igaz, ebben elmúlt nyolc, tíz, tizenkét év, de ez idő alatt korántsem sikerült biztosítani, főleg a szakmavezetők, docensek alapos marxista műveltségét, az egységes világnézeti állásfoglalást. Egyszerűen azért, mert nem, illetve csak felületesen ismerték a marxizmust.

Az addigi oktatási formákat, amelyekben az egyetemi tanárok részt vettek — általában magasabb kvalifikációs szándékkal szervezték és rendezték, de minden nagyjából formális maradt. Általánosan elmondható, hogy minden esztendőben, de rendszerint a tanárok szakmai tevékenységétől távol, a tanárok nem látják, hogy a marxizmus a valóban hogyan hat, hogyan érvényesül. Egy-két éve merült fel, hogy kaphatunk akkor lehet ezen a területen világnézeti nevelés szempontjából mélyebbrendű eredményt elérni, ha a marxizmust összekapcsoljuk a szakoktatással. Ez az anynyelve annak a munkaprogramnak is, amelyet a most folyó oktatási évre a Veszprémi Vegy-

ipari Egyetem világnézeti nevelési bizottsága kidolgozott. S a munkaprogram feltétlenül legjelentősebb, legértelmesebb, legteljesebb, legizgalmasabb része az, amelyek az oktatók ideológiai továbbképzésével foglalkoznak.

Nem, természetesen nem arról van szó, hogy bármelyik szakmát tanárszakra csinálgassanak. De arról, hogy ezek az oktatók világnézeti felkészítésükben egyre inkább marxista professzorok legyenek.

A terv szerint az elmúlt évek gyakorlatától eltérően a tanszékvezető egyetemi tanárok, docensek, valamint az idősebb adjunktusok részére szervezett konferenciáit nem rendeznek. Ehelyett a bizottság mindannyiuk számára megfelelő, az illető szakmájához kapcsolódó témát javasol feldolgozásra. A kidolgozott témákat szakelődásokon ismertetik, majd később, megfelelő vita, esetleges korrigálás után egyetemi közlemény formájában kiadják.

A Veszprémi Vegyipari Egyetemen rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak az ilyen témát feldolgozóknak. A terv szerint tulajdonképpen a Felszabadulási Tudományos Ülésszak tengelyébe építenek ezeket az előadásokat helyilek. S ennek egyéb jelentősége is van.

Az ellenőrzés jelentősége. Lényeges ez a módszer — s hozzájárul a marxizmus-Leninizmus megértéséhez. Az elvégzett munkát, a konferenciát a tanfolyamok, a konfliktusok már kevésbé, év végén pedig megállapították, hogy az oktatási év befejeződött. De most egészen más a helyzet.

A témák feldolgozására felkért professzorok, adjunktusok mind elismert szakemberek. Alaposak, tekintélyük szakmai és pedagógiai vonatkozásban egyaránt szilárd. Márpedig, ha a marxizmus tudományából egy-egy témakört éppen a tanfolyamok vonatkozásában dolgoznak fel — mint például a monopóliumok kialakulása és szerepe az olajiparban, vagy a technikai haladás és a társadalmi haladás kölcsönhatásai, vagy éppen a vegyipar tizenöt éves perspektívus terve — csak alaposan, megfelelő rendszerességgel és áttekinthetőséggel teszik.

Aki a hallgatóság elé lép, aki meg akarja védeni tudományos

állításait, annak fel is kell készülnie. A nyilvános vitában saját anyagát, saját állításait kell megvédenie.

A világnézeti bizottság által javasolt témák csaknem mindegyike a felkért tanár szakmájához kapcsolódik. Aki harmincöt oldalas disszertációt készít, annak legalább kétszáz oldal jegyzet, vagy szükségképpen a lelkiismeretesség, ez az alaposan kidolgozott, feltétlenül gyümölcsözők majd az oktatásban.

A Vegyipari Egyetemen a legfontosabb feladatokat előtérbe került, hogy az oktatók döntő többsége elvégezze az esti egyetemet. Az oktatógárda világnézeti nevelésében ez a másik ösvény. Ez végeredményben perspektívus cél. A fiatalabb adjunktusok és tanársegédek számára rendezett filozófiai és politikai gazdaságtan tanfolyamokról többen, ebben az oktatási évben már a marxizmus-Leninizmus esti egyetemen tanulnak. S a vegyipari egyetemen szervezett tanfolyamok tulajdonképpen előkészítést jelentenek az esti egyetemre.

Nincs hely és idő a hallgatók marxista oktatásának boncolgatására, a szakmájukat oktatása útján történő ideológiai munkára, és a hallgatók oktatásán kívüli világnézeti nevelésének ismeretetére. De magánbavéve az a tény, hogy az egyetemi oktatógárda fele ilyen vagy olyan formában, de új formában behatóan ismerkedik a marxizmussal — akár az említett témák feldolgozásával, akár az esti egyetemen — ez a tény feltétlenül bizonyítja, hogy a Veszprémi Vegyipari Egyetemen jelentős mértékben megnőtt a marxizmus tekintélye.

Az a módszer, hogy egy-egy

professzor, docens, tanársegéd szaktárgyához közel eső ideológiai területet feldolgoz, jól lehet nem egyedül üdvözítő módszer, de jelenleg kétségtelenül a legalkalmassabb. Lehet ezen változtatni, s bizonyos, hogy az alsó év után a tapasztalatok meg is követelik a változtatást, de lényegét tekintve kiválóan alkalmas arra, hogy az oktatók mélyen, módszeresen és alaposan megismerkedjenek a marxizmussal.

THIERY ÁRPÁD

Többet termeltek a tsz-ek mint az egyénié a keszthelyi járásban is

Gyakrabban kerül elő az idén a ceruza és a papír. Számol a paraszter, hogy mit hozott az idei esztendő. A termelőszövetkezetek azt számolják, mennyivel termeltek többet közösen, az egyénié pedig összehasonlítják eredményeiket a termelőszövetkezetek eredményeivel.

— Mi, járási vezetők is számot vetünk a két gazdálkodási rendszer munkája és eredménye között. A keszthelyi járás nagy részében még kisparcellás gazdálkodás folyik. A szántóterület harminckét százaléka folyik csak nagyüzemi közös gazdálkodás. Mégis azt kell mondani, hogy a kisebb területen dolgozó termelőszövetkezetek több árut adnak az országnak, mint az egyénié.

A tíz termelőszövetkezetünk negyvenöt és fél vagon kenyérgabonát adott el az államnak, addig az egyénié mindössze csak 115 mázsát adtak. Ez azt jelenti, hogy csupán a szükségletet tudják megtermelni.

A termésátlagok alakulása a termelőszövetkezetek javára dől el. Még azokban a termelőszövetkezetekben is, ahol a tavasszal kezdtek közösen dolgozni, vetni azonban nekik is szétszórt parcellákban kellett. Járási átlagra kivételesen a termelőszövetkezetek és az egyénié természetesen a következőképpen alakult:

	tsz-eknek	egyéniéknél
őszi árpa	15,0 mázsa	12,0 mázsa
tavaszi árpa	9,3 mázsa	7,2 mázsa
búza	11,3 mázsa	9,4 mázsa
rozs	11,7 mázsa	8,3 mázsa
zab	9,0 mázsa	9,0 mázsa

Ha a termésátlagok alakulásából indulunk ki, látni kell, hogy többségében kezdő termelőszövetkezetek eredményei adják az átlagot. A szakszerű talajművelés, műtrágyafelhasználás azonban már az első évben jelentősen éreztette hatását. Holdanként átlagosan 180—200 kilogrammos többlet-termést eredményezett.

Jelentős összegre rúgott volna ez a szám, ha a járásunk egészén szövetkezeti gazdálkodás folyna. A számítások szerint mintegy 17 000 mázsa kenyér- és takarmánygabonával termelt volna több. Ez a mennyiség hét és fél—nyolcezer ember évi kenyérgabonaszükségletét biztosítaná.

Értékelve a kapáshéjtermet terméscéljait, itt is hasonló képet kapunk. Kukoricából például az idén tíz mázsával termeltek többet a termelőszövetkezetek holdanként. Burgonyából kétszeres mennyiséget értek el, mint az egyénié. Cukorrépából a termelőszövetkezetek átlaga meghaladja a 220 mázsát, addig az egyénié csak 120 mázsás átlaggal számolhatnak.

Az értékesítésben szintén a termelőszövetkezeteknek van főlény. A 698 hold kukorica vetésterületről 1250 mázsát értékesítettek, az egyénié viszont a 2302 hold kukoricaterületről mindössze 500 mázsát értékesítettek szabadon.

Az idei év járásunkban tovább növelte a termelőszövetkezetek főlényét az egyénié gazdálkodással szemben. Megmutatta, hogy a parasztság gazdálkodásának egyedül járható útja a közös gazdálkodás. Jobb és szebb életet csakis a nagyüzemi formában lehet biztosítani.

Kocsis János
a Keszthelyi Járási Tanács
mezőgazdasági osztályvezetője

Javult a munkavédelem, csökkent a balesetek száma Peremartonban

A Peremartoni Ipari Robbanóanyaggyár jelenlegi szakszervezeti munkavédelmi felügyelője — Bíró Dénes elvtárs, gépműhelyi művezető, egyébként ötvényszeres újtító, akit most, november 7-én tüntettek ki — a tavaszi szak-

szervezeti választások óta látja el ezen munkakörét. A választások óta eltelt néhány hónap azonban elegendő ahhoz, hogy munkájának eredményét lemérhessük. Bíró elvtárs részt vett a SZOT munkavédelmi osztályán tartott országos tanfolyamon, s az ott hallottakról beszámolt itthon az üzemben, a dolgozók között is.

Nálunk a legtöbb baleset abból származott, illetve származik, hogy egyes dolgozók nem tartják be a technológiai felügyelet, nem alkalmazzák a személyi, vagy a gépre szerelhető berendezéseket. Sokoldalú, állandó nevelőmunka kell ahhoz, hogy dolgozóink belássák: ha kissé kényelmetlen is a védőberendezések alkalmazásával dolgozni, azok végeredményben saját testi épségüket, egészségüket óvják. E sokoldalú nevelőmunka hathatós eszköze a nemrég beszerzett keskenyfilmvetítő berendezés, illetve a vetített munkavédelmi kisfilmek. Nagy sikerük van! Az emberek sokáig beszélnek a látottakról, a látott képek élelken belevésődnek emlékeztetükbe — mintó példaként.

A nevelőmunka mellett megkezdtek az egész vállalat különböző munkahelyein felmérni a munkavédelmi hiányosságokat. Ezeket tüstént ki is javították.

A balesetvédelmi munka nem volt hiábavaló. Míg 1958 első fél évében 548 műszak esett ki a termelő munkából baleset miatt, addig az idei év azonos időszakában ez a szám 229 műszakra csökkent. A munkavédelem nyomában tehát egyre csökken a balesetek száma is.

Az élelkenbbé vált pártmunka Szigligeten növeli a pártszervezet tekintélyét, népszerűségét, és erősíti a kommuniszták kapcsolatait a község pártokívüli lakosaival.

(KANIZSA)

Fügi László
Peremarton

Igyekeznek jól dolgozni...

Távolról Szigliget kis községének látszik. Ha azonban felkapaszkodunk a meredek szelvényűen az alacsonyan szálló felhőkkel ölelkező várram tövébe, az élénk társulat kép rögtön megfogoz arról, hogy a falu nagyságán nemigen marad el a tapolcai járás más helységei mögött. A kanyargós utcák mentén, a hegyoldalon és a lankákon a házak tucatja húzódik meg, öszi időkben csendbe takarózva. Több mint másfélszer lakos él itt festői környezetben.

Az emberek többsége szőlő-, valamint földműveléssel foglalkozik és kevesebben vannak azok, akik másutt dolgoznak. Ez a tény bizonyos fokig meghatározza a Szigligeten működő pártszervezet tevékenységének irányát is. A felvilágosító, nevelő munkát fokozottabban kell a kommunisztáknak a parasztemberek között végezni, nem kis részben sorait erősítése miatt. Jelenleg ugyanis a szigligeti községi pártszervezetnek egyetlen dolgozó paraszt tagja sincs, ami egyáltalán nem válik ácséretére.

A tizenhét főt számláló kommunista kollektíva különböző igyekszik eredményesen dolgozni. Nemrég elvtársi módon, a járási pártbizottság aktívájának segítségével tisztázták egyes párttagok

között felmerült véleménykülönbségeket és azóta egységes elhatározásuk, illetve cselekvésük nyomán fellendülőben van a pártmunka a községben. Látni a hiányosságokat, nagyobb gondot fordítanak a pártépítésre is, többletörődnek és foglalkoznak ebből a célból a dolgozó paraszttal.

A pártszervezet tagjai nagyon lelkesen vesznek részt a falu életének mozgalmassabb területén. A rendszeressé vált havonkénti taggyűléseken napirendre tűzik az esetleges problémákat, javaslatokat tesznek és kezdeményeznek. Főleg sok szórt ejtenek mostanában a községfejlesztési terveik valóra váltásáról. Szeretnék biztosítani, hogy — az idén üdülőhelyé vált — Szigligeten a jövő évben is jól érezzék magukat a vendégek, az üdülők, az országos KISZ tábor fiataljai. A kellemesebb pihenés érdekében — a BIB támogatásával — strandot létesítenek, csinosítják a falut: javítják az utcákat, bővítik a villanyhálózatot, hetvenöt méter hosszú táfalut építenek.

Szeretnék mielőbb átadni a lucaszkék gyanánt készülő, többszáz ezer forintot beruházásból épülő művelődési otthont is. Panaszoknak, hogy kevés támogatást kapnak ehhez — most ce-

ment kellene nekik — a járási tanácstól. Mint mondják: nagyon magukra hagyják az építésben a falubelieket. Pedig, de nagyon kell az a művelődési otthon!

Többször meg tudják majd hívni a Dérnyé Színházat vendégszerzésre, a mostani — kicsinnyé lett — művelődési otthont pedig át tudják adni iskolának stb.

A kommuniszták nemcsak segítenek a társadalmi munka szervezésében, hanem maguk is részt vesznek benne. Ott vannak az emberek között, foglalkoznak a KISZ-ifjakkal, segítik a népfrejtőbizottság, a nőtanács, a szülői munkaközösség és a sportkör munkáját. (Ez utóbbival kapcsolatban büszkén említik, hogy a járásban előkelő helyen vannak.) A tömegszervezetek bevonásával a téli időszakban ismeretterjesztő előadásokat, sőt tea-estét is rendeznek, aminek bevételét az iskolás gyermekek megajándékozására szándékoznak fordítani.